

Suomenkielisen esiopetuksen ja 6-vuotiaiden lasten perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestämistä koskevat periaatteet 1.8.2026 alkaen / MM

VD/5622/12.00.01.00/2025

Esiopetuksen järjestämisestä yleisesti

Vantaalla kasvatuksen ja oppimisen lautakunta vastaa varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen, perusopetuksen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä (Hallintosäännön 9 luku 5 §).

Esiopetuksesta säädetään perusopetuslaissa (628/1998). Oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna lapsen on osallistuttava vuoden kestävään esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan (Perusopetuslaki 26 a §). Esiopetuksen erityisenä tavoitteena on edistää yhteistyössä kotien ja huoltajien kanssa lapsen kehitys- ja oppimisedellytyksiä sekä vahvistaa lapsen sosiaalisia taitoja ja tervettä itsetuntoa leikin ja myönteisten oppimiskokemusten avulla (Valtioneuvoston asetus 422/2012 5 §).

Mikäli kunnassa on sekä suomen- että ruotsinkielisiä asukkaita, kunnan tulee järjestää esiopetusta molemmilla kielillä (Perusopetuslaki 4 §). Vantaalla suomenkielisen esiopetuksen järjestämisestä vastaa varhaiskasvatuksen palvelualue ja ruotsinkielisen esiopetuksen järjestämisestä ruotsinkielisten palveluiden palvelualue (Hallintosääntö 1.1.2025, 4 luku 11 §, 6 §). Vantaalla suomenkielisen esiopetuksen järjestämispaikoissa voidaan järjestää suomenkielisen esiopetuksen lisäksi englanninkielistä, laajamittaista englanninkielistä ja englannin kielirikasteista esiopetusta sekä ruotsin kielikylypyesiopetusta (Vantaan esiopetuksen opetussuunnitelma 2025). Kunta voi järjestää myös perusopetukseen valmistavaa opetusta (Perusopetuslaki 5 §). Perusopetukseen valmistavan opetuksen tavoitteena on antaa maahanmuuttajataustaiselle oppijalle tarvittavat valmiudet suomen tai ruotsin kielessä ja tarpeelliset muut valmiudet esiopetukseen tai perusopetukseen siirtymistä varten sekä edistää oppijoiden tasapainoista kehitystä ja kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan. (Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteet, Opetushallitus 2015) Vantaalla järjestetään valmistavaa opetusta sekä esi- että perusopetusikäisille.

Opetuksen järjestäjänä kunta päättää esiopetuksen järjestämispaikoista, työpäivistä ja ryhmien muodostamisesta. Perusopetusasetuksen 23 §:n mukaan esiopetukseen tulee hakea ennen opetuksen alkamista opetuksen järjestäjän edellyttämällä tavalla. Opetuksen järjestäjän tulee etukäteen ilmoittaa esiopetuksen järjestämispaikoista, opetuksen alkamis- ja päättymisajankohdasta sekä siitä, miten sen järjestämään tai hankkimaan esiopetukseen haetaan. Perusopetusasetuksen 3 §:n 2 momentin mukaan esiopetusta annetaan vähintään 700 tuntia vuodessa.

Muutokset esiopetuksen järjestämistä koskeviin periaatteisiin

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta on edellisen kerran päättänyt suomenkielisen esiopetuksen ja 6-vuotiaiden lasten perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestämistä koskevista periaatteista (jäljempänä esiopetuksen periaatteet) 7.12.2021 § 16.

Nyt esiopetuksen periaatteita esitetään muutettavaksi niin, että jatkossa kieli- tai vaihtoehtopedagogiikkaa toteuttavassa esiopetusryhmässä tulisi olla vähintään seitsemän lasta. Nykyisin

esiopetukseen osallistuvien lasten määrä on voinut olla kyseisissä toimipaikoissa alle seitsemän, eikä vähimmäismäärää ole määritelty. Perusteluna muutokselle on, että muutaman lapsen ryhmässä on haastavaa saavuttaa ryhmämuotoisen esiopetuksen tavoitteita. Vähimmäislapsimäärän asettamisella kyseisille ryhmille halutaan varmistaa, että paikallisen opetussuunnitelman ja valtakunnallisten opetussuunnitelman perusteiden mukaiset velvoitteet sekä sovitut menettelytavat voivat toteutua esiopetuksessa.

Periaatteista esitetään poistettavaksi lisäksi kohta, jossa varhaiskasvatuspäällikkö on voinut päättää pidennettyä oppivelvollisuutta edeltävään esiopetukseen ottamisesta tapauskohtaisesti ilmoittautumisen tullessa määräajan (syyskuun loppu) jälkeen. Pidennetty oppivelvollisuus on muuttumassa 1.8.2026 lakimuutoksen myötä varhennetuksi oppivelvollisuudeksi. Kohdan kirjaus on lisäksi pulmallinen suhteessa lapsen oikeuteen osallistua esiopetukseen oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna.

Poistettavaksi ehdotetaan myös kohtaa, jossa varhaiskasvatuspäällikkö on voinut esittää perustellusta syystä esiopetuksen järjestämisaikaksi päiväkotia, missä lapsimäärä on mainittua pienempi niin, että ryhmässä on kuitenkin vähintään seitsemän lasta. Tämä kohta on käytännössä todettu tarpeettomaksi.

Voimassa olevia periaatteita on tarkistettu myös käsitteiden ja lausemuotojen osalta.

Lapsivaikutusten arviointi

Esityksen valmistelun yhteydessä on tehty suppea lapsivaikutusten arviointi. Esityksen lapsivaikutukset koskevat hyvin pientä joukkoa esiopetukseen osallistuvista lapsista (alle 1 %). Esityksellä arvioidaan olevan positiivisia vaikutuksia lasten oikeuteen saada esiopetuksen opetussuunnitelman mukaista ryhmämuotoista opetusta.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 16.9.2025 § 14

Varhaiskasvatuksen johtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä seuraavat suomenkielisen esiopetuksen ja 6-vuotiaiden lasten perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestämistä koskevat periaatteet:
 1. Esiopetusta voidaan antaa kunnallisissa päiväkodeissa ja koulujen tiloissa sekä yksityisissä päiväkodeissa, kun yksityinen päiväkotia täyttää perusopetuslain ja -asetuksen sekä kunnan esiopetukselle asettamat vaatimukset.
 2. Esiopetuksen toimipaikoista päätetään Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa lukuvuodeksi kerrallaan ennen esiopetukseen ilmoittautumisen käynnistymistä. Kun esiopetukseen ilmoittautuneiden lasten määrä on ilmoittautumisajan päätyttyä tiedossa, lautakunta vahvistaa seuraavan lukuvuoden esiopetuksen toimipaikat.
 3. Esiopetukseen ilmoittautuminen tapahtuu sähköisen ilmoittautumisen tai paperisen ilmoittautumislomakkeen kautta vuosittain samaan aikaan, kuin perusopetukseen ilmoittautuminen 1. luokalle tapahtuu.
 4. Siinä tapauksessa, että huoltaja ei ilmoita lastaan esiopetukseen ko. ajankohtana, esiopetukseen voi ilmoittautua ilman perusteltua syytä ennen esiopetuksen lukuvuoden aloittamisajankohtaa. Perustellusta syystä (esim. muutto) lapsi voidaan ilmoittaa esiopetukseen tätä myöhemminkin.

5. Esiopetusta annetaan neljä tuntia päivässä, koulujen työpäivinä, poikkeuksena mahdolliset lauantaityöpäivät, jolloin esiopetusta ei järjestetä. Esiopetuksen päivittäinen toiminta-aika sijoittuu klo 8.30–14.00 väliselle ajalle.
 6. Esiopetukseen sovelletaan varhaiskasvatustilain säädöksiä ryhmäkoosta ja henkilöstömitoituksesta.
 7. Esiopetuksen toimipaikassa tulee olla vähintään 14 esiopetukseen osallistuvaa lasta.
 8. Toimipaikoissa, joissa on pienennetty ryhmä tai erityisryhmä, voidaan esiopetusta toteuttaa näissä ryhmissä, vaikka esiopetukseen osallistuvien lasten määrä olisi alle 14.
 9. Toimipaikoissa, jotka tarjoavat ilta- tai ympärivuorokautista varhaiskasvatusta, voidaan toteuttaa esiopetusta myös silloin, kun esiopetukseen osallistuvien lasten määrä on alle 14.
 10. Toimipaikoissa, joissa on kieli- tai vaihtoehtopedagogiikkaa toteuttava ryhmä, voidaan esiopetusta toteuttaa näissä ryhmissä, mikäli esiopetukseen osallistuvia lapsia on vähintään seitsemän. Esiopetusryhmän pedagogiikalla tulee tällöin olla jatkumo perusopetukseen.
 11. Yksityisissä päiväkodeissa esiopetuksen toteuttamisen edellytyksenä on, että päiväkotiin muodostuu vähintään seitsemän lapsen esiopetusryhmä.
 12. 6-vuotiaiden lasten perusopetukseen valmistavaa opetusta annetaan kunnallisissa esiopetusryhmissä. Valmistavaa opetusta järjestetään esiopetuksen työpäivinä, viisi tuntia päivässä.
 13. 6-vuotiaiden lasten perusopetukseen valmistavassa opetuksessa viidennen tunnin opetus toteutetaan ennen ja/tai jälkeen esiopetusajan.
- b) kumota Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan päätös 7.12.2021 § 16
- c) että suomenkielisen esiopetuksen ja 6-vuotiaiden lasten perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestämistä koskevat periaatteet otetaan käyttöön 1.8.2026 alkaen ja niitä sovelletaan ensimmäisen kerran lukuvuoden 2026–2027 esiopetuksen toimipaikoista päättämiseen sekä esiopetuspaikkojen osoittamiseen.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Valmistelu- ja lakiasiat
- ote varhaiskasvatuksen palvelualue
- yksityiset palveluntuottajat

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle

Lisätiedot: Tiina-Liisa Åkerfelt, 040 586 4893, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)